

Ekologinio žuvininkystės produktų ženklavimo sistemos

Europos Parlamento rezoliucija dėl diskusijos apie Bendrijos požiūrį į ekologinio žuvininkystės produktų ženklavimo sistemas (2005/2189(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, kuriuo pradedama diskusija apie Bendrijos požiūrį į ekologinio žuvininkystės produktų ženklavimo sistemas (COM(2005)0275),
  - atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,
  - atsižvelgdamas į JT Maisto ir žemės ūkio organizacijos (MŽŪO) Žuvininkystės komiteto 26-osios sesijos, vykusios 2005 m. kovo 11 d. Romoje, pranešimą Nr. 780,
  - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą, kuriame nustatomas Bendrijos veiksmų planas siekiant integruoti aplinkos apsaugos reikalavimus į bendrąją žuvininkystės politiką (COM(2002)0186),
  - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui „Žuvininkystės produktų rinkos ateitis Europos Sąjungoje: atsakomybė, partnerystė ir konkurencingumas“ (COM(1997)0719),
  - atsižvelgdamas į 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojamojo naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką¹,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto pranešimą ir Aplinkos komiteto nuomonę (A6-0219/2006),
- A. kadangi žuvininkystės produktų, kurių ženklavimas patvirtina, kad jie sugauti, užauginti, surinkti arba perdirbti laikantis aplinkos tausojimo reikalavimų, teikimas į rinką gali iš esmės padėti skatinti gamintojus ir vartotojus labiau įsipareigoti siekti tausojamosios žuvininkystės tikslų,
- B. tačiau kadangi nėra vieno bendro tarptautiniu mastu pripažinto kriterijaus, pagal kurį būtų galima apibrėžti tausojamai pagamintus žuvininkystės produktus,
- C. kadangi įgyvendinant ekologinio ženklavimo programą ekologinis požiūris turi būti grindžiamas ilgalaikiais vertinimais,
- D. kadangi įgyvendinant ekologinio ženklavimo ir sertifikavimo programą pirmenybę reikia teikti įvairius kriterijus apimančiai aiškinimo sistemai,

---

¹ OL L 358, 2002 12 31, p. 59.

- E. kadangi MŽŪO nuo 1998 m. svarsto įvairius ekologinio žuvininkystės produktų ženklavimo klausimus ir 2005 m. gegužės mėn. jos Žuvininkystės komitetas pateikė šių produktų ženklavimo gaires,
  - F. kadangi Pasaulio prekybos organizacija (PPO) aptarė šį klausimą po savo susitikimo 2001 m. Dohoje, kuriame besivystančios šalys aiškiai išsakė savo nuostatus, kad ekologinis ženklavimas gali tapti labiau išsivysčiusių šalių produktų apsauginiu priemoniu,
  - G. kadangi atliekant ekologinį žuvininkystės produktų ženklavimą bus paprasčiau gauti informaciją apie tam tikrus žvejybos rajonus (kokybiškesni ir patikimesni duomenys),
  - H. kadangi ekologinių ženklų ir atsirandančių ekologinio ženklavimo kriterijų gausybė skatina nepasitikėjimą ir glumina vartotojus ir tai gali diskredituoti šią priemonę,
  - I. atsižvelgdamas į neseniai Europos bendrijos sudarytą Susitarimą dėl tarptautinės delfinų apsaugos programos ir į su juo susijusį ekologinį ženklavimą („Delfinams nepavojingas“),
  - J. kadangi įrodyta, kad painiojamos ekologinio ir kokybės ženklavimo sąvokos,
  - K. kadangi pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2371/2002 visa Europos Sąjungos žuvininkystė iš esmės turėtų būti tausojamoji, nes turėtų atitikti Bendrijos standartus,
1. džiaugiasi, kad Komisija paskelbė komunikatą, kuriuo pradedamos diskusijos apie Bendrijos požiūrį į ekologinio žuvininkystės produktų ženklavimo sistemas;
  2. tačiau apgailestauja, kad Komisija šį komunikatą pateikė vėlai, o dėl to be jokios viešos kontrolės paplito privatūs ekologiniai ženklai ir atsirado vartotojų ir gamintojų nepasitikėjimas bei sumaištis;
  3. taip pat atkreipia dėmesį į tikruosius tikslus, kurių siekiama ženklais, kurie dėl to, kad tvarus vystymasis vartotojui vis svarbesnis, naudojami tiesiog kaip reklama siekiant parduoti daugiau produktų, vartotojui nesuteikiant jokios garantijos, kad gaminant šiuos produktus iš tikrųjų buvo prisidėta prie tvaraus vystymosi;
  4. mano, kad šiuo metu naudojamų sistemų gausybė daro šį klausimą sudėtingesniu ir kad rengiant būsimus pasiūlymus nereikėtų teikti komercinių lengvatų rinkoje jau veikiantiems subjektams;
  5. supranta, kad komunikatu siekiama vien tik pradėti bendras diskusijas, o ne gilintis į tai, kokiais kriterijais reikia vadovautis siekiant Bendrijos masto ekologinio ženklavimo, tačiau apgailestauja, kad šiuo komunikatu Komisija mažai tepasidėda prie diskusijų, kurias ji pati ketina pradėti ir kurios šiuo metu atrodo labai neapibrėžtos ir mažai apgalvotos;
  6. apgailestauja, kad komunikate Komisija užsibrėžia nepakankamai aukštus siekius, ir mano, kad pasirinktieji (t. y. nustatyti minimalius savanoriškos ekologinio ženklavimo sistemos reikalavimus) ne visiškai adekvatūs; mano, kad bet kokiam rinkoje naudojamam ženklavimui privalo būti taikoma nepriklausoma kontrolė, kad vartotojas juo visiškai pasitikėtų ir tikėtų;

7. ragina labiau Europos lygiu pripažinti nepramoninę žveįybą; prieš nustatant galimą ekologinio ženklavimo sistemą ragina konsultuotis su suinteresuotomis šalimis, ypač nepramoninės žveįybos sektoriaus atstovais, ir atsiųvelgti į jų pasiųlymus;
8. mano, kad ženklai bus itin naudingi tik tuo atveju, jei jie bus vienodi ir lengvai suprantami vartotojams, ir pagal juos vartotojai galės rinktis žuvininkystės produktus, pagamintus tausojant žuvininkystės išteklius;
9. todėl ragina Komisiją toliau plėtoti plačiu mastu rengiamas diskusijas, kuriose dalyvautų visos suinteresuotos šalys ir būtų nuodugniai svarstomi spręstinų klausimų kiekis bei svarba;
10. iš esmės pritaria Komisijos komunikato 4 dalyje minimiems tausojimo, darnumo, atsekamumo, skaidrumo, objektyvumo ir nediskriminavimo tikslams; mano, kad sukurti vieną bendrą ES ekologinį ženklą biurokratinio požiūriu nelengva;
11. yra išitikinęs, kad patikimų ekologinių ženklų naudojimas būtų veiksminga priemonė kovojant su nelegalia, nereglamentuota ir nekontroliuojama žveįyba, nes ženklavimui reikėtų pateikti itin aiškius dokumentus, kuriuose būtų nurodyta žuvų kilmė, o tai apsunkintų nelegaliai suųveįotų žuvų patekimą į rinką;
12. ragina Komisiją paaiškinti, kaip ji supranta Bendrijos ekologinio ženklo sąvoką, nes komunikate nagrinėjamos 2 („Žuvų ir žuvininkystės produktų ekologinio ženklavimo visoje Bendrijoje sistemos sukūrimas“) ir 3 („Minimalių savanoriškos ekologinio ženklavimo sistemos reikalavimų nustatymas“) pasirinktys kelia painiavą, atsiųvelgiant į tarptautinėse organizacijose vykstančius svarstymus apie ekologinio ženklavimo sistemos savininkus;
13. mano, kad, sukūrus ekologinio ženklavimo ir sertifikavimo sistemą, Komisija turės skatinti kitus proceso dalyvius ją diegti ir ją paaiškinti; Komisija taip pat turės prižiūrėti, ar įstaigų, kurių kompetencijai priklausys ženklavimas ir sertifikavimas, nustatytos taisyklės visiškai patikimos, kad vartotojai nebūtų klaidinami;
14. ragina Komisiją, atsiųvelgiant į plačių diskusijų eigą, per šešis mėnesius pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai komunikatą dėl minimalių reikalavimų ir gairių, kuriuos turi atitikti Bendrijos žuvininkystės produktų ekologinio ženklavimo sistema;
15. taip pat ragina Komisiją, kad, nustatydamas ES žuvininkystės produktų ekologinio ženklavimo pagrindus, ji atsiųvelgtų į atitinkamus tarptautinius kriterijus, ypač į tuos, kuriuos nustatė MŽŪO, t. y. kad sistema:
  - a) atitiktų tiek MŽŪO elgesio kodekso dėl atsakingos žveįybos, tiek kitų tarptautinių organizacijų, pvz., JTO ir PPO, rezoliucijų nuostatas;
  - b) būtų savanoriška ir užtikrintų geresnę aplinkos apsaugą, bet nebūtų suprantama taip, kad neženklintas produktas yra prastesnės kokybės;
  - c) būtų skaidri visais aspektais, įskaitant organizacinę struktūrą ir finansines nuostatas;

- d) būtų nediskriminacinė ir nesudarytų kliūčių prekybai, ypač besivystančių šalių, ir taip pat užtikrintų sąžiningą konkurenciją;
  - e) būtų plėtojama Komisijos, kuri turėtų nustatyti sistemos veikimo taisykles ir užtikrinti specialistų pripažinimo ir sertifikavimo institucijų, užtikrinančių tinkamą proceso eigą, savarankiškumą, taip pat ir etiketėse nurodytų teiginių patikimumą;
  - f) apimtų tausojamosios žuvininkystės reikalavimus, griežtesnius nei Bendrijos išteklių valdymui keliami reikalavimai ir grindžiamus patikimais moksliniais tyrimais; minėtieji reikalavimai, priklausomai nuo produkto, galėtų būti ir bendro, ir specialaus pobūdžio;
  - g) užtikrintų, kad ženklai nurodytų teisingą informaciją, t. y., kad produktas būtų nuolat kontroliuojamas, pradedant žvejybos laivu ir baigiant galutiniu vartotoju, ir pagal ženklinimą būtų galima nustatyti, ar paženklintasis produktas atitinka specifikaciją;
  - h) apimtų patikimą ir nepriklausomą auditą bei patikras;
  - i) būtina būtų skelbiama viešai;
  - j) skatintų etiketėse vartotojui paprastai ir aiškiai nurodyti galutinį produkto vertinimo rezultatą;
16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms.